

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanih ob **torkih, četrkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— . . . 4.50 za pol leta . . . 6.— . . . 9.— za vsa leta . . . 12.— . . . 18.—

Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 3 nč. izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Casserna št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *upravitelstvo* ulica Molino piccolo št. 3. II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprte reklame cije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„P ednost je moč“.

Preosnova davkov.

II.

(Konec).

Na postopanju bodo jako tožili — to se lahko reče že danes — tudi pri nas, kakor je na Nemškem tudi danes splošna tožba na postopanju. Tam že danes ne drže mnogo do deklaracije. Vrše se vedno in vedno povpraševanja, kar priča o vtikanju v razmere vsakega posamičnika in sploh o veliki radovednosti. Priobčiti hočem gospodom le par takih vprašanj, ki se stavljajo tam, in sicer na tiskanih eksemplarih.

Najprvo pri posestnikih: Ali vodite knjige o kmetijstvu? Potem drugo vprašanje: Koliko zaslužite se svojimi vozmi izven kmetijstva? Potem: Kako visoko ste naveli svoj potrošek iz vrtnih in poljskih sadov? itd.

Rekel sem že, da je jasno, da se ob 250 gl. čistega katastralnega prihoda, torej ob zemljiškem davku 57 gl., prične iskanje po davku na osebno dohodarino. Pravijo nam, da takih kmetov ni mnogo. To utegne biti res v deželah, kjer se je svojedobno postopalo precej pravično, ob uravnanju zemljiškega davka. Toda na Štírskem, sosebno na Spodnjem Štírskem, ni temu tako. Navel bi le jeden vzgled. V davčnem okraju Maribor — ne vštevši mesta — bilo je koncem leta 1892 7041 plačevalcev zemljiškega davka. Od teh je plačevalo:

789	zemljiškega davka do	1 gl.	
707	„	od 1 „ do 2 gl.	
1494	„	2 „	5 „
1107	„	5 „	10 „
962	„	10 „	20 „
1268	„	20 „	50 „
512	„	50 „	100 „
152	„	100 „	200 „
37	„	200 „	500 „
7	„	500 „	1000 „
6	„	1000 „	2000 „

Iz rečenega sledi, da se bode v tem davč-

nem okraju zasledovalo po davku na osebne dohodke najmanje pri 700 plačevalcih zemljiškega davka. To pa je res, da ne najdejo mnogo. Ostane pa neprestano nadlegovanje in utikanje v domače razmere. Iz vseh teh opazk je razvidno, da kmečko posestvo ne pride do izdatnega razbremenjenja, ampak da se vsled davka na osebne dohodke bliža še večjemu obremenjenju. Temu pa se pridružuje še druga okolnost, vsled česar se različni deželni odbori toli boré proti uvedanju davka na osebne dohodke v sedanji njega obliki. Po osvobojenju davka na osebne dohodke od vseh doklad, premeni se vsa podlaga dokladam na škodo zemljiškega davka, in posledice temu bodo morali nositi, to je jasno, v posamičnih deželah plačevalci zemljiškega davka. Po mojem menenju torej težko da prinese preosnova davkov kako korist kmetu; bržeje bode imel le škodo od iste. Z ozirom na to okolnost stavljam sem že v takozvanem odboru dvanajsetorice davčnega odseka predlog, naj se popustek na zemljiškem davku določi s 10%, eventualno z 20%. Moj predlog se je odklonil tedaj. Z ozirom na to dejstvo sem skrčil svoj predlog, ponovivši ga potem toliko v odboru dvanajsetorice kolikor v davčnem odseku, in sicer v tem zmislu, da naj bi se posestnikom, kojih posestva so izkazana čistim katastralnim prihodom do všteti 300 gl., dovolil popustek 20 odstotkov, in ne 15 kakor pravi predloga.

Iz teh pojasnil je jasno razvidno, da moj predlog ni naperjen proti veleposestvu. Prepričan sem, da ni nikake razlike v koristih malega, srednjega in večjega posestnika, marveč da so te grane poklica navezane jedna na drugo in da le tedaj morejo kaj doseči za kmetijstvo, ako so trdno združene. (Prav res!) Ker pa se mi, kakor rečeno, ni posrečilo, da bi bil prodrl se svojim prvim predlogom, stavljam sem ta-le predlog.

Isti pa se kaže pravičnega in utemeljenega še na drugo stran.

Kako je to, da mali kmet ne bi imel vsaj

bilo tako. Saj stari Stopar je bil na glasu kakor vesten gospodar in dober delavec. Skrbno je upravljal svoje, ne baš veliko zemljišče in gledal na vsak krajcar, ki ga je izdal. Delal je pridno in varčeval. Takrat pa, ko je ženil sina Jožeta in mu prepuščal zemljišče, pravili so si ljudje, da premore stari več ko tri tisoč goldinarjev. Tudi potem, ko je bil Jože že oženjen, je bil stari še vedno pravi gospodar. Da je bilo dobro tako, razvidno je bilo iz dejstva, da se je hiša povzdigala in so mirno in složno živeli med seboj.

„Nekaj kupila imam in takih rečij“, izgovarjal se je dalje mladi in neka jezica ga je popadala, zakaj mu stari takoj nasprotuje.

„Prav nič nimaš opraviti jutri na somnju in tudi ne pojdeš, to ti povem jaz!“ Z jezo je izgovoril stari te besede. Ni mu šlo v glavo, zakaj se sin ne udá na njegove besede, ko je vendar storil tako še vsakokrat do sedaj. Hotel je še nekaj reči, pa je rajše zamolčal in pljunil jezno po tleh.

Sinu pa je bilo žal, da je razžalil očeta. Da popravi to nekoliko, kakor mu je velevala njegova notranja dobra stran, pričel je polagoma:

„Kaj se vam je treba takoj jeziti? Čakajte, da prej povem, kaj nameravam. V tistem logu, ob medvejskih pašnikih, ne prirašča kaj prida mrve. Živina je ne žré, ker je sam loček in sardi po žabah. Zato nameravam kupiti jutri na somnju mlado

toliko popustka, kolikor mali obrtnik, ker je prvi vsakako vsaj v isti bedi? (Prav res!)

Gospoda moja! Dan za dnevom vidimo, kako se bori za svojo ekzistencijo kmet, sosebno pa mali kmet.

Kličejo nam sicer povsodi: Kmečkemu stanu se mora pomagati. Žal, da tudi preosnova davkov, o koji razpravljamo, ni upoštevala tega vsklika. Popravite isto nekoliko in glasujte za moj predlog. (Pohvala).

DOPISI.

Iz Doline 25. majnika 1895. (Izv. dopis.)

Ni še minolo pol leta, kar je tukajšna kmetijska zadruga sklenila na rednem letnem občnem zboru, napraviti si trtnico za ameriške trte. Zapreke bile so velike, a trdna volja zadružnega odbora je premagala vse, tako, da je že postavljen temelj toli potrebni trtnici. Dá, še več, trtnica je deloma tudi že urejena.

Zadružni odbor, sporazumno s komisijo, voljeno v ta namen (a ne vso!), je izbral za trtnico primerni prostor ter tudi kupil zemljišče.

Lepo spomladno vreme je pripomoglo k brzemu rigolanju in planiranju, kakor tudi do ureditve in zasajanja trtnice. Zadružna trtnica ima prostora samo za zabilfanje kakih 20.000 trt. Zadruga je tudi prosila za večje število trt, a dobila jih je le 8000. Slišali smo potem, da so na dotičnem mestu ostale velike množine trt, ki so se podarile potem večinoma posamičnikom v večjih množinah. Zakaj pa se ni ustreglo prošnji zadruge, ker je bilo materijala na razpolago? Tako je pri nas na Primorskem! Ker smo dobili premalo trt, bila je zadruga primorana dokupiti jih še nekaj, ter tudi cepiti jih večje število — kakor bi jih sicer —, da se je zasadil ves pripravljeni prostor.

Vseh trt v zadružni trtnici je letos vsajenih okoli 8600; od teh se je cepilo kaki 3600 z namenom, da se kmetovalci priučijo cepljenju in bil-

žrebico, da bi mi pojedala tisto. Nekaj pa tudi lahko priredim.

V svesti si je bil, da potolaži očeta s tem. Ali temu so se nabrale gube na čelu in žile so se mu napele, vendar pa je spregovoril še dokaj mirno:

„Toraj konja k naši hiši, v te hribe in od Boga pozabljenega kraje. Lahko si polomi noge. Kaj pa naj ti počne? Delati žnjim ne moreš ničesar, za vozarenje ga ne potrebuješ, samo da bi ti seno tratil. Bog varuj tega! Pri nas smo orali z voli in doslej je bilo prav take. Ložnino devali smo v vezalnico in vse pokrmili. Konja pa k naši hiši, ne in ne!“

Vstal je iz zapečka, šel iz sobe, za seboj pa je močno zaloputnil vrata. Šel je v drugi konec, kjer je imel izgovorjeno sobo za-se.

„Kaj se ti je treba prepirati z očetom!“ dejala je po odhodu starega dosedaj molčeča žena Marijana svojemu možu.

„Jaz pa pojdem in pojdem!“ rekel je s trdovratno jezo. Jezilo ga je, da mu oče ne da veljati ničesar, Slaba stran ga je pridobivala za-se in mu kazala dražljive slike. Mar nisem sam svoj gospodar? Ali ne smem storiti, kar bi hotel jaz? Take misli so mu ustajale in ga bodrile proti očetu.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Očetovo srcé.

Kmetska slika. — Spisal Srečko.

I.

„Marijana, pripravi mi obleko, jutri pojdem v Ljubljano na somenj.“ Tako je rekel svoji mladi ženi, ki je lupila krompir ob peči, mlad, krepak mož, sedeči na klopi in baveči se s prepletanjem starega koša.

„Kaj imaš tako nujnega, da moraš iti ravno jutri?“, oglasil se je v zapečku star mož, očevidno oče prejšnjemu.

„I, . . somenj je sv. Pavla. Po navadi jako dobro obiskan“, tlačil je sin iz sebe besede. Imel je poseben namen, katerega pa je hotel očetu prikriti, dobro vedé, da ne bi užajal le-temu. Jezilo ga je, da oče koj povprašuje po tem; zato je umolknul.

„Nimaš povoda hoditi tja, junčkov ne bomo prodajali, krava ni še s teletom, v Ljubljano na uro gledat pa še noben ni hodil do zdaj od naše hiše“, pripomnil je stari. Bil je nejevoljen, da sin njemu prikriva, po kaj da hoče v mesto. Do sedaj je bila taka navada pri Stoparjevih — tako se je reklo pri hiši — da, kadar so nameravali kaj, so se posvetovali skupno; izvršilo pa se je še-le potem, ko se je stari izjavil zadovoljnega. In dobro je

fanju cepljenih trt (po načinu Richter-ja); večje število se je cepilo tudi, kakor sem omenil že prej, zaradi porabe vsega prostora. A vsako mora pripoznati, da je napravljena trtnica premajhna za tako veliko zadrugo; a v prvem letu ni bilo mogoče večje napraviti. Gotovo zaslužijo vsi čast oni, ki so tako vstrajno in marljivo delovali za napravo in ureditev iste.

Država daje, v obnovljenje po filokseri opustošenih vinogradov in v povsneh zasajanja ameriških trt, brezobrestna posojila zadrugam in tudi posamičnikom. Takega posojila namenila je zaprositi tudi naša kmetijska zadruga, takoj ko bode zemljišče kupljeno, prerigolano in vknjiženo na zadrugino ime; zgodilo bi se bilo to že zdavnaj, a zapreke razvidite iz naslednjega: Dne 3. marca je zadruga napravila kupno pogodbo s prejšnjim lastnikom in jo dala legalizovati po beležniku (notarju). Poslednji je storil to, seveda italijanski. Dne 10. marca je slavno c. kr. sodišče v Kopru rešilo prošnjo ter izročilo sl. zemljeknjižnemu uradu, kateri je že istega dne opravil svojo nalogo. Zadruga — odnosno nje predsednik — je pa dobila rešeno prošnjo z dotičnim sodnijskim odlokom še le 22. t. m. Kje so torej ležale te listine celih 73 dni (povdarjam tri in sedemdeset dni)? Saj iz Kopra do Doline ni dlje kot 3½ ali 4 ure. V 73 dnevih pa se lahko pride Bog ve kako daleč. Torej vidite, kako brza ekspedicija je pri nas! Pri tem si menda moramo misliti: No, čakajmo Slovenci, saj smo potrpežljivi.

Drugače bolj urni in delavni — seveda v slabem — so nekateri domačini, kojim je kmetijska zadruga trn v peti ter se misle izkazati s tem, da hoté podirati, kar se je pridobilo z velikim trudom in naporom. Zaman se trudite! Preko vseh nastavljenih zanj in zaprek procvitala bode „Okrajna kmetijska zadruga v Dolini“, dokler bode imela takih voditeljev, kakor dosedaj.

Rojaki Brežani! pristopite v obilnem številu k družbi, bodite edini, ker z združenimi močmi se lahko mnogo stori in se laglje premagujejo vse zapreke. Konečno so družbini vspehi in družbine koristi le Vaša največja korist. Saj je jasno, da tega, kar dandanašnji potrebuje kmetovalec in vinogradnik, si ne more omisliti vsaki posamičnik, skupno pa si lahko nabavimo in se tudi poslužujemo vsi. Na ta način moremo uživati vsi.

Konečne vspehe v trtnici kmetijske zadruge priobči odbor svoječasno (v jeseni).

J. K r u h o v.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 28. maja 1898.

Državni zbor. Zbornici poslancev je predložila vlada v večerajšnji seji mornarski red za našo trgovinsko mornarico. Tej predlogi je namen urediti službene odnose in disciplinarne predpise na trgovinskih ladjah.

V razpravi o popustku na zemljiškem davku povodom elementarnih nezdod izjavil je finančni minister, da se je vlada deloma sprijaznila se sklepom zbornice poslancev, da se zemljiški davek zniža za 2 milijona in pol, ne pa samo za jeden milijon in pol, kakor je hotela vlada, ker je temu sklepu namen le-ta, da se odpravijo prehuda obremenjenja. Po zadnjem govoru ministrom očitala je javnost vladi, da le ta kar meče okoli sebe z milijoni. Vlada ne more odrekati važnosti soglasnemu sklepu zbornice; ista razume ta sklep tako, da so zbornici koristni kmetijstva više nego pa drugih strok produkcije. Vlada je pritrdila sklepu zbornice v nadi, da ista vsprejme preosnovno davkov v tretjem branju ter zakon v oškodovanje Dunaja. Govornik je oporekal domnevanju, da je sestava § 1 tega zakona na škodo malim posestnikom. Vsprejeli so se potem §§ 1, 3, 5 in 6 z malimi spremembami. Razprava se je prekinila. — Potem je ministerski predsednik odgovarjal na nujni predlog posl. Kaizl-Pernerstorfer, zahtevajoči pojasnila, zakaj so orožniki v Libercih streljali na delavce, da-si se ti poslednji niso nič ustavljali. Grof Badeni je naglašal na podlagi uradnih podatkov, da so orožniki jeli streljati še le po opepovanem pozivu na razhod in še le potem, ko je množica jela metati kamenje. Ko so orožniki opominjali, da bodo primorani streljati, vsprejela je množica zasmehovanjem to posvarilo.

Oblasti da so postopale nepristranski. Nujnost predloga se je seveda odklonila. Mi bi se dovolili le kratko opazko: Ni malo ne dvomimo, da uradni podatki povsem opravičujejo izjavo ministerskega predsednika, ali pozabiti ne smemo, da trde sicer pametni in tudi zmerni možje, da je bilo že slučajev, ko uradni podatki niso bili v strogem soglasju z resnico.

V isti seji je predložila vlada kreditne predloge za Kranjsko. Predlaga, naj se dovoli obrestovano posojilo v znesku 1,500.000 gl. in sicer 500.000 gl. za zgradbo deželnega dvorca v Ljubljani, 450.000 gl. za mestni regulacijski zaklad in 500.000 gl. za posojila hišnim posestnikom v Ljubljani in v okolici. Posojila bode obrestovati po 3%. Dovoljeni znesek se izplača v treh obrokih l. 1896., 1897. in 1898. Za 1896. l. zahteva vlada, naj se k proračunu dovoli naknadni kredit v znesku 500.000 gl., da se izplača prvi obrok, ostala obroka je postaviti v proračun za l. 1897. oziroma za l. 1898. Posojila bode vrniti v 20 enakih letnih obrokih, začeni od 1. januarja l. 1901. Vse ulege, pogodbe itd. so oproščene kolek in pristojbin. V motivih, dodanih predlogi, se poudarja, da je s tem posojilom definitivno sklenjena državna pomožna akcija, potrebna vsled lanskega potresa.

O razmerah v Srbiji piše „Soči“ poznani goriški rojak: „Rad ustrežem izraženi želji, da razjasnim marsikatero nejasno reč, o kateri poročajo Srbiji nasprotni časopisi razne neresničnosti, koje dobé pot tudi v slovenske kroge. Ne enkrat, ampak mnogokrat sem se prav hudoval, čitaje v slovenskih in drugih časopisih neresnična, nenančna ali pa izkvarjena poročila o Srbiji. Meni je pojmljivo, da uredniki ne morejo odgovarjati za take vesti, ker jih niso crpali na izviru. Uredniki slovenskih časopisov pa žive oddaljeni od Srbije okoli 950 kilometrov, torej se ni čuditi, da ne poznajo položaja na Srbskem in so prisiljeni, hraniti svoje slovenske čitatelje s hrano, izposojeno pri drugih ptujih in domačih, krščenih in nekrščenih časopisih. Veseli me vendar, da „Soča“ ni zaupala vsem tem poročilom in je želela izvedeti pravo položanje. Moja naloga v tem pogledu je sicer težka, vendar sem poskusil, očrtati položaj na podlagi dvajsetletne skušnje popolnoma stvarno in s slovenskega stališča. Imel sem lepo priliko upoznati vse sloje prebivalstva, ki se vrti okoli kraljeve bogate mize in one siromašnega kmeta-trpina. Mudil sem se v krasno odičenih dvoranah in tudi v borni izbici srbskega trpina. Videl sem Drino, lovil ribe v Moravi, kopal se v Timoku, brodil Nižavo in Toplico, veslal po Savi in Donavi; bral lepe jagode na Jastrebplanini; meril Zlatibor in Miroč; lovil medveda na Midjoru in sanjaril na romantičnem Prepolcu, gledaje v daljavi za Tenešdolom „tužno Kosovo polje“ in snežne vrhove Durmitora. Tedaj je poznanstva, iskustva dovolj za temeljito oceno!

Marsikateri čitatelj je čital redkokedaj kaj dobrega o Srbiji, slabega pogostoma. Švabsko-židovsko-madžarsko časopisje nima druge naloge, nego da trobi v svet le lažnjive vesti, kakor da je Srbija nekaka razbojniška država, katero trpe v Evropi le nekako iz uljudnosti nasproti evropski ravnoteži. Uprav tedaj, ko se tako časopisje največ jezi, v Srbiji se smejemo, kajti sploh ne marajo Srbi za njihove pohvale. Žalostna je resnica sicer, da klevetajo Srbijo tudi domači srbski časopisi. Tukaj zopet tiči vzrok v strankarstvu, ki se deli v Srbiji v tri politične taborje: liberalce, radikalce in naprednjake. Vsi taborji imajo svoja glasila. Tako radikalci imajo „Odjek“, liberalci „Srpsko nezavisnost“, naprednjaki pa „Videlo“ — to so le glavna glasila, brez drugih postranskih, katerih je poln koš. Vsi ti časopisi pišejo v rodoljubnem duhu in delajo resno za napredek naroda, ali strankarstvo je pri njih tako strastno, surovost tako razširjena, želja za vlado pa tako velika in pohlepna, da rodoljubju predpostavijo strankarske ali osebne koristi. To se dostaja le notranjosti, kajti na zunaj so Srbi vsi edini. Vendar je zanimivo čitati te strankarske časopise, ker vršé strogo nadzorstvo nad vsem javnim delovanjem vladnih strojev in v tem pogledu so pa brezobzirni. To je tudi vzrok, da sami srbski listi pretiravajo v svoji strankarski zaslepljenosti in sicer vedno v tem pogledu, da škodijo le vladajoči stranki ter da sami dosežejo, kar hitro mogoče, mastne minister-

ske službe. Zaslepljeno pisanje takih strankarskih glasil škoduje seveda veliko na zunaj, kajti Srbiji nasprotni časopisi jih kupijo za dober groš in jih trosijo v svet kot popolnoma resnične — na sramoto Srbije.

Iz teh kratkih vrstic se lahko zaključí, kje tiči pravi vzrok o izmišljenih in pretiranih novicah iz Srbije. Slovenskim uredništvom priporočam pa, naj ne crpajo svojih poročil iz strankarskih časopisov. Jediní verodostojni list v tem pogledu so „Male Novine“, ki izhajajo vsak dan v Belemgradu. V istih je največ resnosti in stvarnosti. Doslej navedeno bodi čitateljem: le uvod do spoznanja pravega položaja v Srbiji, o katerem pa prihodnjič zopet nekaj. Vrtovinski.“

Kronanje ruskega carja. Že omenjeni carski manifest se glasi: „Ker smo po volji in milosti vsemogočnega Boga danes izvršili sveto kronanje ter vsprejeli sveto pomaziljenje, poklekamo pred prestolom Gospoda in Gospodarja vladarjev iskreno molitvijo, da bi blagoslovil našo vlado v blagor ljubljene domovine, da bi nas ojačil v spopnevanju naše svete obljube, da hočemo nadaljevati zvesto in nepremično od kronanih naših prednikov prevzeto delo dopolnjenja ruske dežele in utrjenja vere, dobrih običajev in resnične prosvete. Ko spoznavamo, česa treba vsem našim zvestim podanikom, in ko posebno obračamo svoj pogled na trpeče in obremenjene, — bodisi po lastni krivdi ali vsled zanemarjanja svoje dolžnosti — sledimo le nagonu lastnega srca, ko dovoljujemo in jim kolikor možno olajšanja, da se morejo, nastopajoči pot novega življenja, veselo udeležiti splošne radosti naroda ob tem znamenitem dnevu našega kronanja.“

Tu slede na 15 straneh velike osmerke: pomiloščenja, odpuščenja kazni in davkov za evropsko Rusijo in Poljsko. Zemljiški davek se je znižal za deset let na polovico. Odpuščajo se denarne globe itd.

O slavnostih kronanja čitamo: — Ob 8. uri jela se je za kronanje določena katedrala polniti povabljenimi gosti. Tu je kar bleščalo sijajnih uniform. Velike kneginje in njih dvorne dame došle so v narodnih nošah. Starozgodovinski prestoli bili so postavljeni na estrado nasproti Najsvetejšemu. Nekoliko na strani je stal prestol carice-udove. Estrada je bila prevlečena rudečim suknom in obdana z zlato ograjo. Prestola carice in carja stala sta med štirimi ograjenimi stebri. Na desno so imeli svoje prostore velike kneginje, na levo tuji knezi. Dalje na desni, na v obliki stopnjic povišanih stolih sedele so dvorne dame, na levi pa diplomatje. Stene in stebri katedralke so bili nasejani zlatom, srebrom in zlahtnim kamenjem. Vtis tega blešča je bil neopisen. Skozi ozka okna vlivali so se svetli solčni žarki, spajajoči se svetlom voščenic na velikih svečnikih in kandelabrih. Cerkveni obredi trajali so jako dolgo.

Ko se je premikal sprevid iz palače v katedralko, gromeli so topovi in zvonili so zvonovi vseh mnogobrojnih cerkva. Vmes pa so se mešali radostni vskliki tisočev in tisočev ljudstva. Dospevši v cerkev sél je car na prestol. Carska dvojica je bila vidno ganjena. Istotako tudi patrijarh, ko je obgovoril carja, izročivši mu besedilo prisega. Car je čital prisego trdnim glasom. Dovršivši prisego je napravil znamenje svetega križa.

Potem so se postavili pred prestol nositelji carskih znakov. Car je posegnil po žezlu ter si je posadil krono na glavo. Mej tem je peval pevski zbor primerne pesmi. Carica je pokleknila pred carja, in car jej je posadil krono na glavo. V tem trenutku se je izvršil prizor, ki je segnil do srca vsem. Pozabivši na vse predpise etikete, objel je car carico in jo poljubil. To je bil najkrasnejši moment vse slavnosti, ki je pričal, da je tradicionalno-vzgodno rodbinsko življenje v carski hiši, ljubezen, ki spaja posamične člene med seboj, veliko močnejša, nego vsi sicer strogi predpisi stroge etikete. Po dovršenem kronanju vsprejemala je carska dvojica čestitke. Prva je blagoslovila carsko dvojico carica-udova, potem so prišli na vrsto veliki knezi in slednjič oblasti.

Pozneje je bil slovesen obed. Veličanstva, car, carica in carica-udova, so obedovali na prestolu pod baldahinom. Diplomate in dostojanstveniki na določenih jim prostorih. Ko je car vzel krono raz glavo, pričel je obed; a popred še je mitropolit moskovski moral blagosloviti

o bed. Med obedom je viši točaj napil carju, carici-udovi Mariji Feodorovni, carici Aleksandri Feodorovni, vsej carski hiši in konečno duhovščini in vsem zvestim podanikom. Po zdravijci carju zagromelo je 61 strelav, po oni caricama 51, carski hiši 31, in po oni duhovščini in podanikom 21 strelav iz topov. Obed se je vršil v granitni dvorani. Po obedu vzel je car zopet žezlo in državno jabolko in se je spreved pomikal iz te dvorane v prestolno dvorano.

Ko je gromenje topov naznanjalo, da je dovršeno kronanje, zavladalo je burno veselje med ogromno množico. Ljudje so se objemali in si stiskali roke. Svitli solčni žarki so obsevali velikansko odičeno mesto. Potem so bili na vseh krajih koncerti, javne veselice in pogoščevanja. Ljudstvo se je povsodi uzorno vedlo in ni bilo najmanj neprilike vzlic toliki gorostasnosti teh slavnosti. Časa, ki se je delila v spomin, nosi državni grb in imeni carske dvojice. Razsvetljava na večer bila je velikanska. Zidovje hiš, gledališča, cerkve, mostovi, vse je bilo razsvetljeno uprav očarljivo. Bila je uprav fantastiška slika. Gibanje po ulicah je bilo neomejeno. Vse prebivalstvo je bilo na ulicah in je navdušeno vsklikalo, kjer-koli so se pokazali člani dvora.

Car je podelil nadvojvodi Evgenu, kakor zastopniku avstrijskega cesarja, Andrejev red, to je najviše odlikovanje. Zaradi žalostnega dogodka v naši cesarski hiši se je nadvojvoda izogibal slavnostim. Nadvojvoda je že odpotoval iz Moskve.

Glasovi o kronanju ruskega carja. Zagrebški „Obzor“ piše, da so sedaj vse oči obrnjene v Moskvo. Vsa Evropa, ne gledé na razliko v vladni obliki, in brez razlike v interesih, ki jo cepijo tu pa tam, požurila se je, da bode zastopana na slavnostih kronanja. Čutstvo, ki prevladuje na vseh straneh, je čutstvo simpatije. Kako bi moglo biti drugače mogoče nasproti mlademu vladarju, ki je zasel prestol pred navadno dobo, a ki je vendar podal že toliko dokazov o svoji ljubezni do miru?! Odločnost in iskrenost, kojima vodi car Nikolaj II. ono politiko, ki jo je zasnoval že njega oče Aleksander III., napravili sta povsodi najbolji utis; no, nikjer ni ta utis tako živahen, kakor v slovanskem svetu in na Francozskem. Car ni opustil nobene prilike, da še bolj učvrsti zveze, spajajoče Francozko z Rusijo. Za njega se je prvičkrat izustila beseda „alijanca“ v označenje odnošajev med obema državama. Od tega trenutka je vedel vsakdo, da se je trojni zvezi zasnovalo protitežje in da evropaki mir ni več odvisen od slučaja ali muhovosti. — „Novo je Vremja“ pišejo: Kronanje cara Nikolaja II. kaže se nam v nekem pogledu kakor svečanost, kateri ni primere v svetovni zgodovini. — Ne gledé na mamilno vnanjo stran svečanosti, ki očaruje posebnost naše goste iz zapadne Evrope, prevažno je še drugo dejstvo.

Sedanje kronanje, tudi ako bi se potrosilo zanje nekoliko milijonov manje, imelo bi vendar za vse čase znamenitost političkega dogodka, kakoršnega bi zastoj iskali v tradicijah in v zgodovini starih držav za vseh 5000 let do današnjih dni, v zgodovini Grške, v zgodovini Rima, pa tudi v zgodovini mlade in v vsem poldrugotisočletne zapadne Evrope. Prvikrat od pamtveka sestali so se v Moskvi poleg predstavitev Evrope in Amerike tudi odlični in pooblašteni zastopniki vseh azijskih držav.

Kitaj, Japan, Koreja, Siam, Perzija, Buhara, Čiva in Turška poslale so v Moskvo svoje vladarje, oziroma zastopnike. Pri tem pa ne smemo pozabiti jednega od svojih najmilejših gostov, indijskega Moharadžo, dobrovoljnega zastopnika mnogoobljudene Indije, te zibel evropskih narodov. V Moskvi vidimo torej ob kronanju Nikolaja II. dosedaj v zgodovini nikdar vidjeni sestanek Evrope in Amerike z vso Azijo, sestanek zastopnikov 500 milijonov Evropejcev in Američanov s predstavitelji 800 milijonov Azijatov. Nijeden od velikih osvobjteljev, nijeden vladar Evrope ni videl na svoji svečanosti toliko častnih gostov, kolikor jih došlo sedaj na kronanje belega carja z vse zemeljske kroglice.

Kronanju cara Nikolaja II. prisustvoval bode nevidno tudi Ivan Grozni z osvobjteljem Sibirijske, Ermakom; potem Peter Veliki, ki je se svojim mečem izsekjal okno v Evropo in istim mečem odprl Rusiji novih potij do Črnega morja, Zakavkaza, Perzije in Srednje Azije. Prisostvovala bode tudi

velika Katarina, ki je postavila močen temelj ruski politiki na Črnem morju in na Balkanu, in žnjo bodo navzočni vsi njeni nasledniki do Aleksandra III.

Se svojo čvrsto obrambo proti srednjeevropski koaliciji je ta car povrnil Rusiji svobodo akcije in s tem ustvaril jamstvo za nje miroljubivi razvoj v narodnem področju. Dal Bog Rusiji novih močij na plemenitem potu miru in napredka!

„Journal de St. Petersburg“ piše: „Veliki dogodek, ki obrača na-se poglede vsega sveta, vrši se sredi najglobljegega miru. Ako bi bilo govoriti o vnanjih stvareh, bilo bi to najbolje označenje o sedanjem položaju. Rusija vidi v okolnostih, ob kojih se vrši slavnost, srečno znamenje za bodočnost“.

Položenje na otoku Kreta postaja kritičnejše od dne do dne. Angleški listi javljajo, da vlada popolna anarhija v glavnem mestu. Slugi ruskega in grškega konzulata sta med umorjenimi. Vsi konzuli so naprosili svoje vlade, da pošljejo tjakaj svojih vojnih ladij. Gubernier Turkan Paša je popolnoma obnemogel nasproti zbesnelim turškim vojakom. „Fremdenblatt“ javlja, da odpluje na Kreto avstrijska vojna ladija „Maria Theresia“ v obrambo avstrijskih podanikov.

Adigrat... che fu. Glasom včeraj iz Rima došlih poročil je tigrinski vodja Tesfai vsled povelja ras Mangaše popolnoma porušil utrdbo Adigrat. In tako je brez slave izginila raz svet postojanka, ki je delala Italijanom toliko preglavice in jih stala kdo zna koliko denarja!

Razprava proti Baratieriju. Iz Rima javljajo, da razprava proti Baratieriju ne bo, kakor prej določeno, v Adi Kajè, ampak vojno sodišče se sestane v Asmari.

Različne vesti.

Premeščenje in imenovanje. Više deželno sodišče v Trstu dovolilo je kancelistu okrajnega sodišča Atiliju Lisu na njegovo prošnjo premeščenje iz Lošinja v Buje in je imenovalo dnevnikařja Mária Vascotta kancelistom okrajnega sodišča v Buzetu.

Za pogreb barona Kuhna. Dunajski „Fremdenblatt“ poroča, da se odpelje vojni minister baron Krieghammer kakor zastopnik cesarjev v Strassoldo k pogrebu podmaršala barona Kuhna. Ako bode pogreb v Strassoldu, odpeljejo se pod poveljstvom podmaršala Rheinländerja trije bataljoni pehote in štiri baterije topništva iz Gorice po železnici tjakaj.

Srbi v Trstu. V današnjem zjutranjem izdanju smo že omenili, da smo imeli te biukoštne praznike v Trstu milih gostov iz Belegrada. Isti so došli v soboto popoldne. Glas o njih prihodu se je takoj raznesel med našimi krogi. Na večer se je zbralo v gostilni gosp. Muška („Alla Abbondanza“) — kjer so se nastanili gostje — mnogo slovenskih in hrvatskih rodoljubov, da v družbi srbskih bratov sprovedejo par prijetnih uric. Ker je došlo tjakaj tudi nekaj pevcev „Slov. pevškega društva“, razvila se je prav animirana zabava ter je vladalo v mnogoštevilni družbi pravo, iskreno in nekaljeno bratoljubje. Družega dne — v nedeljo — so si ogledali gostje razne trgovinske zavode ter grško in srbsko cerkev. Po službi božji šli so gostje v telovadnico „Trž. Sokola“, kjer so jih pričakovali telovadci tega društva. Izvršili so nekoliko vaj toliko gostje, kolikor naši telovadci. Uverili smo se po raznih dokaj težkih vajah, da je bilo med gosti nekoliko izbornih telovadcev; gostom pa je jako ugajala toliko telovadba naših „Sokolov“, kolikor vsa uredba naše telovadnice. Popoldne so si ogledali grad „Miramar“, zopet v družbi nekotih Tržačanov. Na večer je bil zopet prijateljski sestanek v Muškovi restavraciji in razume se ob sebi, da ni manjkalo prijetne zabave, slovanske pesmi, lepih zdravijc in konečno nas je jeden gostov iznenadil s prelepo deklamacijo. V ponedeljek so se odpeljali gostje v Benetke, od koder so se vrnili v torek za rano. Ob prihodu so jih zopet pričakovali nekoliko Hrvatov in Slovencev. Istega dne so si gostje zopet ogledali znamenitosti našega mesta, a na večer je bil zopet sestanek — v slovo. Gostje so zatrjali, da jim ostane v neizbrisnem spominu ljubeznjivost tržaških Slovencev, Hrvatov in Srbov, in zatrčili so, da ne bi bili nikdar pričakovali v Trstu

toli prisrčnega vsprejema. Gostje so ostavili Trst včeraj zjutraj. Odpeljali so se na Reko; od tam v Opatijo in potem direktno v Beligrad.

Še jedno značilno dejstvo. Srbski gostje so bili namerovali pravo za pravo obiskati zlato Prago. Ker pa bi bili morali potovati mimo „milenija“, opustili so raje to nakano. — Kakor že omenjeno, bili so gostje slušatelji državne trgovinske šole v Belemgradu. Na čelu so jim bili ravnatelj Borislav B. Todorović in profesorji Milorad Petrović, Dušan Popović in Aleksa Stejskal. Pripomniti bi bilo še, da so jih vodili tudi srbski generalni konzul Mošinski, njega tajnik Kurtović in veletržec Aničić.

Zaključujé te-le vrstice, kličemo odidšim gostom še enkrat prisrčni „Z Bogom“ in „Živio“!

Izgredi v Piranu. Neki nemški list je pisal, da je završena preiskava radi onih poznanih in in glasovitih napadov v Piranu na hrvatske in slovenske poslance. Isti list je trdil, da preiskava ni potrdila vseh pritožeb naših poslancev. Čuti da je bilo pač posamičnih sovražnih vsklikov, toda ti vskliki da so prihajali le od „pouličnjakov“, kojih ni bilo mogoče pogediti pozneje.

Res je, da poslanci niso mogli dobiti voza, toda vzrok temu da je bilo le slabo vreme in pa dejstvo (Čujte, kajti ta izgovor je vreden zlato krono!), da je lastnik voza šele potem, ko je trebalo upreči, prišel do spoznanja, da ima na razpolago le jednega konja. Sicer pa da so se akti, v popolno razjašnjenje dogodka, prepustili državnemu pravdništvu. Župan piranski da je dobil ukor, ker njega organi niso kazali dovolj „previdnosti“. Omenjeni list sklepa, da je sicer res, da v Piranu „niso posebno prijazno vsprejeli“ naših poslancev, toda ni resnična trditev, da bi bili napadli naše poslance.

Mi seveda ne vemo, ali ima kaj reelne podlage ta pripovedka nemškega lista o vspehu preiskave. Ako je pa ima, potem bi se dala napisati krasna satira na način, kakor se vrše take preiskave. No, za danes zadošča naj odgovor, ki ga je dal posl. Spinčić dotičnemu listu v posebnem poslanem:

„Slavno uredništvo!“

„Vaš cenjeni list je prinesel danes v rubriki „Politiška kronika“ spis pod naslovom „K napadom v Piranu“, v kojem spisu se slika vspeh preiskave, uvedene od političkih oblasti. Le-te niso mogle konstatovati skoro nijedne okolnosti. Da ne bi se izvajalo iz tega, kakor da niso resnični dotični podatki napadenih poslancev, zato prosim sl. uredništvo, da bi priobčilo mojo izjavo, da osmerica deželnih poslancev jamčijo se svojo častjo in da so pripravljene vsaki hip potrditi s prisego, da je vse resnično, kar so trdili v dotičnem svojem opisu.“

V svojih nadejah prevarjeni izseljenci. Te dni dospelo je v Trst več galiških izseljencev, ki se vračajo iz daljne Brazillije zopet v žalostno svojo domovino, Galicijo. Onkraj morja niso našli one sreče, o koji so sanjali, ostavivši dom in ogujišče. Nesrečniki so povsem razočarani, kajti namesto kupov zlata in bogastva prinesli so iz Amerike — najskrajnišo bēdo. Tržaške oblasti spravile so te siromake v zaporih ulice Tigor pod streho, danes jutri pa jih odpošljejo v domovino.

Beguni iz Aleksandrije. Včeraj popoldne dospel je iz Aleksandrije v naše pristanišče Lloydov parnik „Cleopatra“. Pripeljal je 236 potnikov, večinom takih, ki so pobegnili pred kolero. Vsi so bili zdravi, zatorej je tukajšnja pomorska oblast dovolila, da so se 103 izmed njih odpeljali sinoč na parniku „Stephanie“ v Benetke.

Za javne kopelji. Mestna delegacija tržaška dovolila je v poslednji svoji seji potrebni kredit 950 gl. za priredbo javnih kopelji pri sv. Andreju in za svetiljnikom.

Obče delavsko izobraževalno in prava varujoče društvo v Trstu vabi na mesečni shod, ki bode dne 31. maja ob 2½ uri pop. v gostilni ulice Economo št. 4. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Volitev nekaterih odbornikov. 4. Predavanje o delavskem položaju in delu. 5. Posamezni predlogi. 6. Sprejem članov. — Od dneva, ko se uvede v Avstriji razširjeno volilno pravo, prične nova doba ustavnega

življenja v naši državi. Delavci avstrijski so svojim krepkim zahtevanjem in javnim nastopom veliko in gotovo največ pripomogli, da se je vlada udala in da je parlament razširil volilno pravico tudi za delavce.

Delavci so preverjeni, da se jim stanje ne zboljša, dokler ne bodo imeli tudi oni svojih zastopnikov v parlamentu. Da se to doseže, vršile so se po vseh velikih mestih one velike demonstracije delavskih mas. V Trstu dobimo še enega državnega poslanca in ta bi moral biti zastopnik delavcev. Ko bi se zdaj vršile volitve, bi naši delavci ne mogli zmagati, ker niso organizirani, marveč raztreseni in tolikih mislij kolikor je glav.

Volitve se bodo menda morda vršile v jeseni. Ali bi ne bil enkrat čas, da se tudi tržaški delavec zbudi in stopi na dan — na delo?!

Naše izobraževalno društvo bi moralo biti središče slovenskih delavcev v Trstu.

Pridite torej na shod, da se pogovorimo o nadaljnjem skupnem postopanju.

Iz Vipave nam pišejo dne 26. maja 1896.: Z zakonom dne 16. marca 1896. razdružila se je dosedanja glavna občina Vipava v dve samostojni občini, namreč Vipava in Vrhopolje. Pred volitvijo novih odborov zbrali so se dne 23. maja t. l. odborniki dosedanje glavne občine Vipave k zadnji skupni seji, da se pred razdružitvijo do dobra pobotajo glede skupnega imetja in skupnih bremen novih dveh občin. Vsled tega zbrali so se svetovalci in odborniki v mnogobrojnem številu — izmed 24 odbornikov bilo je navzočih 20.

Predno so prešli na dnevni red, rešiti je bilo samostalen predlog g. Josipa Žvokelja, občinskega svetovalca iz Vipave, da naj se pred delitvijo občine skaže čast možu, ki je v dobi 30 let neumorno deloval kot odbornik ozir. svetovalec občine, skozi 9 let pa ji stal na čelu kot župan. Gosp. Anton Hrovatin pokazal je Vipavcem, kakšen mora biti tisti, katerega je ljudska volja postavila na častno mesto župana. Stavitelj predloga povdarjal je mnogobrojne zasluge g. župana, katerih tu naštevati bi bilo odveč. Dasi je imela občina ozir. županstvo pretrpeti hude čase, dasi je bilo mnogo napadov na obč. gospodarstvo, dasi so se hotele kratiti pravice županstva in občine celó od viših oblastnij, dasi se je ruvalo proti g. županu in rabilo vse pripomočke, da se mu spodbopljive zaupanje pri ljudstvu, vendar je g. Ant. Hrovatin vstrajal na svojem mestu kakor cel mož. Zvest narodnjak, kremenitega značaja in blagega srea, iskal in delil je vedno in povsod pravico in šel zanjo v najhujši boj tudi v lastno škodo.

V priznanje njegovih nevenljivih zaslug in nevstrašnega delovanja za blagor občine, v malo povračilo za prestale boje z raznimi strankami in oblastnijami in v odgovor vsem napadom na njegovo osebo, podelilo se mu je v omenjeni seji jednoglasno častno občanstvo skupne občine Vipave. Odborniki kakor zastopniki ljudstva so pokazali, da znajo prav ceniti moža in njegove zasluge in gotovo so govorili iz srca vsem, ki ga poznamo. Kličeči mu še jedenkrat „slava“, upamo, da bode kakor dosedaj še nadalje stal na istem mestu kot župan, zvest svojim načelom, neomahljiv v svojih nazorih, trd in neizprososten tam, kjer je odbijati napade od katere koli strani.

Več odbornikov.

Žalostne vesti iz Sardinije. Rek: „Umirati od lakoti“ ni več prazna fraza. Ciniški ljudje trdili so doslej, da se v „prosvetljenem“ XIX. veku ne umira več od lakote. A vendar je neka zemlja na svetu, kjer dandanes ljudje doslovno poginjajo od gladu in ta nesrečna zemlja je — italijanski otok Sardinija. Bêda je tam tako splošna, da se hranijo prestrašeni ljudje koreninami in travo, ako jo najdejo, da si vsaj nekoliko polaziijo prazne želodce. O tej strašni bêdi pišejo rimski listi: „Bêda na Sardiniji pokazuje se od dné do dné strašnejša. Posebnega pomilovanja vredni so roditelji, ki iščejo zaslužka, a ker ga najti ne morejo, hranijo svoje otroke s koreninami. Silne bêde posledek so neštevne tatvine, splošna sprijenost, bankeroti, prodaje na dražbi itd. Povsodi kaže se siromaštvo v najtemnejših barvah.“ — Nadalje čitamo: „Bêda na Siciliji je takšna, da se bojimo opisati jo podrobneje, kajti utegnulo bi se nam očitati, da pretiravamo. Stara fraza, „umirajo ljudje za lakoto“, pojavlja se tu v najžalostnijih istini. Ljudje res mró od lakote“ — Uboga Italija!

Kolera v Angleški Indiji. Glasom službenega poročila umrlo je v Angleški Indiji za kolero: v Bombaju (mesto) od 24. marca do 21. aprila 1896. — 30 oseb; v Kalkuti (mesto) od 21. marca do 18. aprila 1100 (!) oseb; v Birmi (pokrajina) od 14. marca do 18. aprila 6 oseb; v osrednjih pokrajinah od 14. marca do 4. aprila 192 oseb, v severno-zapadnih pokrajinah od 7. marca do 14. aprila 371; Hyderabad, pokrajina 72, skupno torej 1771 oseb. Pravo imajo torej Egipčani, da se bojé uvažanja angleško-indijskih vojakov v Egipt!

Nova ameriška iznajdba. V Ameriki so sedaj „v modi“ klobuki, kojih ni treba dvigati z roko, ako se hoče pozdraviti kojo osebo, ampak pozdravlja se s pomočjo nekega mehanizma, ki je skrit v žepu. Lahen pritisek z roko na mehanizem v žepu in klobuk se veličastno dvigne raz glavo. Dali je klobuk zvezan z žepom z železnimi drogi, ali je morda treba celó nositi s seboj električno napravo, tega, žal, ne povedó poročila, ki hvalijo to najnovejšo „praktično iznajdbo“.

Loterijske številke, izžrebane dné 27. t. m.:

Praga	69,	10,	32,	14,	44.
Lvov	43,	75,	45,	36,	69.

Narodno-gopodarske stvari.

Posojilnica v Celji, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, obelodanila je svoje poročilo in računski sklep za leto 1895. (XV. upravno leto). Iz računa je razvideti krasen napredek tega denarnega zavoda. Denarni promet pomnožil se je od prejšnjega leta za 842.833 gl. 40 nč. ter znašal leta 1895. — 2.718.498 gl. 10 nč. Koncem leta 1895. imela je ta denarna zadruga 3.155 zadruženikov, in 39.141 gl. vplačanih deležev. — Koncem leta 1895. iznašalo je stanje vseukupnih vlog 1.377.347 gl. 13 nč., stanje vseh posojil pa je znašalo koncem leta 1895. — 1.015.781 gl. 06 nč., ki so v rokah 2957 zadruženikov. — Stanje naloženega denarja v raznih denarnih zavodih znašalo je koncem leta 1895. s kapitalizovanimi obrestmi vred 294.539 gl. 10 nč., a v poštni hranilnici bilo je poleg tega koncem leta 1895. naloženih 1.858 gl. 89 nč. — Čistega dobička bilo je omenjega leta 15.490 gold. 65 novč., Od tega dobička dobé oni zadruženiki, ki niso bili koncem leta 1895. ob enem dolžniki, od svojih deležev 5% dividendo. Nadalje dobé primerne nagrade tajnik, blagajnik in knjigovodja, razne svote se razdelé v dobrodelne namene (med temi: dijaški kuhinji v Celji 300 gl., družbi sv. Cirila in Metoda 50 gl. itd.) Ostanek čistega dobička pripade posebni rezervi. Ta rezerva, s splošno skupe, znaša torej 96.040 gl. 18 nč.

Za novo stavbo „Narodni dom“ izdala je ta posojilnica tekom leta 1895. — 84.040 gl. 74 nč. ter znašajo vsi izdatki v to svrho, vštévši kupnino za stavbeni prostor 114.375 gl. 40 nč. Poročilo naznanja konečno, da bode zgradba „Narodnega doma“ končana do jeseni t. l. in da se preseli tje „Posojilnica“ in „Južnoštajerska hranilnica“ takoj v jeseni t. l.

Najnovejše vesti.

Gorica 28. K pogrebu podmaršala barona Kuhna, ki je bil danes popoldne v Strassoldu, prišli so iz Trsta: c. kr. namestnik vitez Rinaldini, podpredsednik finančnega ravnateljstva baron Plenker in predsednik pomorske oblasti Becker. — V Strassoldo je došel tudi ogerski minister deželne obrambe baron Fejervary.

Dunaj 28. V proračunskem odseku je poročal posl. Beer o predlogi za uravnavo uradniških plač. Prijavil je sklep pododbora, da se dovršenje predloge odloži na jesen. Glavni vzrok temu je ta, ker je vlada spojila to vprašanje s privoljenjem nekaterih davkov. Odsek je pritrdil temu sklepu.

Dunaj 28. Ruska deputacija častnikov, došla na pogreb nadvojvode Karola Ludovika, odpotovala je sinoči.

Sredce 28. Danes je bila maša zadušnica za pok. nadvojvodo Karola Ljudevita. Udeležili so se službe božje ministri in diplomatski zbor.

Moskva 28. Med predvčerajšnjo razsvetlavo izročeni so bili carici, stoječi s carjem in drugimi knežjimi osebami na balkonu Kremeljske palače. Šopek cvetic, ki je zažarel v mnogobrojnih lučicah, kakor hitro ga je vzela carica v roke. Zajedno so zažareli v mnogobarveni električni luči vsi stolpi Kremlja, zvonik in druga poslopja. Vkupna razsvetljava bila je naravnost čarobna.

Rim 27. „Osservatore Romano“ javlja: Nuncij Agliardi nastopil je svojo pot v Moskvo jeden dan poprej, nego je bilo določeno, da bode mogel

prisostvovati obedu, na kojega ga je povabil car. Ta obed pa bode dan preje, nego obed za druge odposlanike. Nuncija Agliardi da pozdravi na meji posebni odposlanec ruske vlade.

London 28. „Times“ javljajo iz Kaira: Kolera se širi ob Nilu. V vaseh je velika umrljivost. **Kaneja 28.** Prodajalnice so zaprte, promet je zaustavljen. Ptujski konzulati so natlačeni begunov. Prihod vojnih ladij je nekoliko pomiril prebivalstvo. (Glej politiško vest „Položenje na Kreti“. Uredn.)

Trgovinske brzojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 6.68—6.70 Pšenica za maj-juni 1896 6.59 do 6.61 —. Oves za jesen 5.45—5.47 Rž za jesen 5.67—5.69 Koruza za juli-avgust 3.98—4. — maj-juni 1896 3.91—3.92
Pšenica nova od 78 kil. f. 6.80—6.95 od 79 kil. f. 6.90—7. — od 80 kil. f. 6.95—7.05 od 81 kil. f. 7. — 7.10 od 82 kil. for. — — — — — Ječmen — — — — — prosa 6.15—6.50. Bolia.

Pšenica: Ponudbe mirneje. Povpraševanja omejena. Trg mlačen. Vreme: vročina.
Praga. Neratirani sladkor for. 15.20, oktober-december 14.80 bolja.
Praga. Centrifugal novi, postavljeni v Trst s carino vred odpošiljatev prosa f. 34.25—24.75 Conoasse 36.25—36.50 Cotyoni 37. — — — 37.50. V glavah (sodih) 38.25
Havra. Kava Santos good average za maj 78. —, za september 74.25 Silno mlačno.
Hamburg. Santos good average za maj 65. — za september 60. — za december 56.75 mlačno.

Dunajska borza 28. maja 1896.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.80	101.80
„ „ „ v srebru	101.80	101.80
Avstrijska renta v zlatu	122.40	122.40
„ „ „ v kronah	101. —	101. —
Kreditne škeje	345.25	345.75
London 10 Lat.	120. —	120. —
Napoleoni	9.53 1/2	9.52
20 mark	11.75	11.74
100 italj. lir	44.57 1/2	44.55

Ana Zigoj

Via Barriera Vecchia št. 10. IV. nad. naznanja slavnemu občinstvu v Trstu in okolici, da izdeluje ženske obleke po najnovejšem kroju Pariške in Dunajske mode, po jako nizkih cenah.

Franjo Toman

podobar in pozlitar, Križevniški trg št. 1. Ljubljana, se priporoča preč. duhovščini za izdelovanje cerkvenih in sobnih del po nizki ceni in priznano natančni izvršitvi. V zalogi ima sv. Raspela, okvire (Goldleisten) slike, cofe, kroglice za vrvi itd.

Zaloga pohištva

tvrdke Alessandro Levi Minzi

Trst, Via Ribergo, 21 in Piazza Vecchia št. 2, nasproti prehodišču pod ljudsko šolo v starem mestu.

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov, lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal in vsakovrstnih slik. — Na zahtevanje ilustriran cenik zastoj in franco. Naročeno blago stavlja se parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

Velka zaloga

sena in slame v omotih (balah), ovsu in otrobov po najprimernejših cenah v

Via Scussa št. 3 in Via Ceppa št. 4, palača Pantilli.

Najnovejši pnevmatični bicikli prodajejo se po nizkih cenah pri dobroznani in pošteni domači tvrdki:

JKOB ŠTRUKELJ - TRST

vias Caserma šte. 16 uhod piazza della Caserma.

(nasproti celiki vojaknici). Največa zaloga koles v Trstu. Prodaja se na drobno in debelo. Zaloga koles: „Courir“, „Humber“ in „Adler“. Jamči se za vsako prodano kolo. Kolesa so lepa, lahka, močna in trpežna. Na zahtevanje pošlje se cenik. V zalogi se nahajajo vsakovrstne priprave tičočé se koles, kakor: zvonci, svetilke, zračne tlačilke, osice, prečke, platišča, notranji meh, vrhni kavčugi vsake mere itd. (Pri naročbi vrhnega kavčuga zadostuje dolgost kolesa skosi sredo v centimetrih in kakovost kavčuga.)

Zdravljenje krvi

čaj „Tisočrni cvet“ (Millefiori).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim sluhčajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu probavljanju in hemoroidam. Jeden omot za ozdravljanje, stoji 1.0 nč., ter se dobiva v odlikovani lekarni

PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.